

m·power

# Mpower oefenboek

## Phishing



## Phishing



Phishing is een vorm van fraude, internetfraude. Oplichting dus.

Oplichters proberen je op een 'link' te laten drukken of persoonlijke gegevens van je te krijgen.

Dat noemen ze Phishing. Dat betekent: 'vissen' of 'hengelen'.

## Wat is een link?

Een 'link' is eigenlijk een soort knop waarmee je naar een andere website gaat. Dat kan een website zijn van oplichters.



Oplichters stelen jouw persoonsgegevens om bij jouw bankrekening te komen en jouw geld weg te halen.



De oplichters kunnen ook spullen bestellen op jouw naam, zodat jij veel geld moet betalen terwijl je geen spullen hebt gekocht.



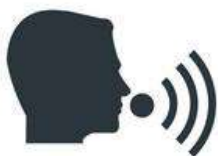
Phishing kan via de e-mail, social media, WhatsApp, sms en/of telefonisch of via een QR code.



Via een berichtje proberen oplichters je op een link te laten klikken die vals is. Een voorbeeld is dat je bank je iets vraagt voor de veiligheid maar het is niet echt van de bank maar van de oplichters.



Je wordt dan naar een nep website gelokt. Ze maken ongeveer het e-mailadres na. Het lijkt net echt.



Vaak zeggen ze dat je **SNEL IETS MOET DOEN!**  
**Bij twijfel: KLIK NIET!**

## Voorbeelden



Een andere manier is nep-politie aan de deur. Ze zeggen dat er in de buurt veel wordt ingebroken en de politie al je sieraden, geld en bankpassen komt ophalen om veilig in de politie-kluis te stoppen. **Laat niemand binnen! De politie vraagt dit NOOIT aan jou!**



Oplichters doen net of ze een bank zijn. Ze vertellen dat er geld van jouw rekening af wordt gehaald. Dat je snel je wachtwoord moet geven, zodat zij jouw geld veilig kunnen bewaren. Of dat je bankrekening is geblokkeerd en ze nu je gegevens willen controleren.



Oplichters sturen een berichtje dat je pakketje bezorgd wordt. Ze schrijven: 'Klik hierop en je ziet hoe laat het pakketje komt'. Maar je hebt niks besteld!! Of het is de verkeerde bezorger.



Of oplichters sturen een sms, zogenaamd van de belastingdienst die zegt dat je NU meteen moet betalen en dat je anders de deurwaarder aan de deur krijgt.



Of je krijgt een bericht dat je een prijs hebt gewonnen. Of je krijgt een erfenis van iemand die je helemaal niet kent en die niet bestaat. Is het te mooi om waar te zijn?? Dan klopt het niet!



Of bijvoorbeeld dat je een bericht krijgt en ergens voor gewaarschuwd wordt, en je dit bericht aan zoveel mogelijk mensen moet doorsturen.

En als je dan op een linkje klikt, ga je per ongeluk toestemming geven tot je gegevens.

## TIPS



Geef nooit jouw gegevens. Een bank of ander bedrijf vraagt nooit om jouw inlogcode, wachtwoord en gegevens via de mail, WhatsApp of telefoon.

Bij twijfel: bel je bank of het bedrijf!



Soms zie je dat een e-mail of bericht van een gek e-mailadres komt. Dan klopt het achterste gedeelte van de zogenaamde website niet.

Bijvoorbeeld: **FOUT**= .....@info.gmail.com

**GOED**= .....@gmail.com



### Hang OP!

Zoek zelf het telefoonnummer op van jouw bank of het bedrijf.

Gebruik niet het nummer dat de oplichter/beller je geeft, dat is niet het echte goede nummer.



Iemand kan heel erg aardig doen, geloof diegene niet.  
Ook een e-mail kan heel echt lijken en het lijkt alsof ze je willen helpen.  
Laat je niet ompraten.



Klik nooit zomaar op een link. Kijk zelf op de website van de bank of het bedrijf: vaak staat er een waarschuwing dat oplichters doen of ze dat bedrijf of bank zijn.



Bij deze website kun je kijken of het een echte website is of nep:  
[Checkjelinkje.nl](https://checkjelinkje.nl).

Nog meer tips over nep telefoontjes of nep emails: [Veiliginternetten.nl](https://veiliginternetten.nl).  
[fraudehelpdesk.nl](https://fraudehelpdesk.nl)



Via whatsapp worden soms berichtjes verstuurd: IK HEB DRINGEND geld nodig. Dan lijkt het net of een familie, kind of vriend dat stuurt. En dat hij of zij een nieuw telefoonnummer heeft.

Trap daar nooit in. Bel zelf naar diegene.



Als je bent opgelicht, kun je het beste aangifte doen!

Het kan bij iedereen gebeuren.

### **Meer tips:**

- Kijk zelf na op de website van de bank of winkel of je echt iets moet betalen of wat er aan de hand is.  
Dus NIET via een linkje of iets.
- Type het webadres in op : [checkjelinkje.nl](https://checkjelinkje.nl).
- Kijk op: [checkjelinkje.nl](https://checkjelinkje.nl)
- Als je voor het eerst iets op een website koopt, kijk dan of het een echte website is. Je kunt op internet opzoeken of het een betrouwbare winkel is: type de winkelnaam en 'beoordelingen' in. Kijk wat er wordt geschreven over de website door kopers.
- Als je betaalt via de bank-app, kijk altijd na of het bedrag klopt.

- Als je in een email of bericht een bijlage krijgt, open die niet als je de afzender niet kent of niet vertrouwt. Er kan iets op je apparatuur worden geïnstalleerd, gezet, wat kwaad kan.
- Gebruik goede wachtwoorden!! Schrijf ze op en verstop ze ergens of gebruik een wachtwoordmanager.
- Zoek ZELF het telefoonnummer van een bank of bedrijf op. Niet dat je wordt doorgegeven door een beller, dit kan een oplichter zijn.
- Gebruik een virusscanner.

Nog meer tips over nep telefoontjes of nep emails: [Veiliginternetten.nl](http://Veiliginternetten.nl).  
[fraudehelpdesk.nl](http://fraudehelpdesk.nl)

### **Wat moet je doen als je toch per ongeluk ergens op hebt geklikt en je het niet vertrouwt?**

- Heb je persoonsgegevens doorgegeven, of wachtwoorden?  
Blokkeer meteen je bankrekening. Bel de bank of het bedrijf en zeg wat er is gebeurd.  
Banken vergoeden vaak de schade, dus geef het altijd door. Doe aangifte.
- Verander meteen je wachtwoord!
- Heb je ergens je telefoonnummer ingevuld? Zet dan het betalen via je mobiel UIT!

| Vraag                                                                                                                                                                                                          | Antwoord                                                                                                                                     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Heb jij wel eens berichten gezien die je niet vertrouwde?<br/>Bv op je telefoon.</p> <p>Wat voor berichten waren dat?</p>  | <p><input type="radio"/> .....</p> <p><input type="radio"/> .....</p> <p><input type="radio"/> .....</p> <p><input type="radio"/> .....</p>  |
| <p>Denk jij dat je weleens ergens op hebt geklikt terwijl je eigenlijk niet wist wat het was?<br/>Zo ja, welke?</p>           | <p><input type="radio"/> .....</p> <p><input type="radio"/> .....</p> <p><input type="radio"/> .....</p> <p><input type="radio"/> .....</p>  |
| <p>Van wie krijg jij sms, appjes, emails?</p>                                                                                 | <p><input type="radio"/> .....</p> <p><input type="radio"/> .....</p> <p><input type="radio"/> .....</p>                                     |
| <p>Zijn dat altijd bekenden?</p>                                                                                            | <p><input type="radio"/> .....</p> <p><input type="radio"/> .....</p> <p><input type="radio"/> .....</p>                                     |
| <p>Aan wie geef jij je telefoonnummer?</p>                                                                                  | <p><input type="radio"/> ....., omdat.....</p> <p><input type="radio"/> ....., omdat.....</p> <p><input type="radio"/> ....., omdat.....</p> |
| <p>Aan wie geef jij je telefoonnummer niet?</p>                                                                             | <p><input type="radio"/> ....., omdat.....</p> <p><input type="radio"/> ....., omdat.....</p> <p><input type="radio"/> ....., omdat.....</p> |
| <p>Door welke telefonische verkopers ben jij weleens gebeld?</p>                                                            | <p><input type="radio"/> .....</p> <p><input type="radio"/> .....</p> <p><input type="radio"/> .....</p>                                     |

|                                                                                                                                                        |                                                                                                                             |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Heb je weleens iets via de telefoon gekocht?</p>                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>○ Ja, omdat.....</li> <li>.....</li> <li>○ Nee, omdat.....</li> <li>.....</li> </ul> |
| <p>En koop jij op internet spullen?<br/>Zo ja, wat?</p>               | <ul style="list-style-type: none"> <li>○ .....</li> <li>○ .....</li> <li>○ .....</li> </ul>                                 |
| <p>Weet je dan bij welk bedrijf je koopt?<br/>Controleer je dat?</p>  | <ul style="list-style-type: none"> <li>○ .....</li> <li>○ .....</li> <li>○ .....</li> </ul>                                 |
| <p>Heb je ooit iets gekocht wat nooit gebracht werd?</p>            | <ul style="list-style-type: none"> <li>○ .....</li> <li>○ .....</li> <li>○ .....</li> </ul>                                 |
| <p>Ken je andere mensen die opgelicht zijn?</p>                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>○ .....</li> <li>○ .....</li> <li>○ .....</li> </ul>                                 |
| <p>Waar kun jij zelf nog goed op letten?</p>                                                                                                           | <ul style="list-style-type: none"> <li>○ .....</li> <li>○ .....</li> <li>○ .....</li> </ul>                                 |

Wij wie zou je hulp kunnen vragen?



- .....
- .....
- .....